

خواستم از مقام محترم ریاست ققائیه
جبرای این فقره رای بکنم و استدعا کنم ترتیبی
بفرمایند که در آئیه نظایرش اتفاق نیفتد
والا بنده هم مجاز باشم که بر طبق مقتضای
احوال اشخاص و در مواقع مقتضی بعضی
اظهارات بکنم
رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب
(اجازه)
حاج میرزا عبدالوهاب - بنده دو فقره
سؤال کرده بودم یکی از وزیر داخله
و یکی هم از وزیر عدلیه استدعا می کنم
مقرر بفرمائید برای جوابش زود تر
حاضر بشوند
رئیس تذکره داده شود
آقای نصرت الدوله
(اجازه)
نصرت الدوله - بنده عرضی ندارم
رئیس - آقای مرقی
(اجازه)
حاج آقا اسخیل - بنده هم دو فقره
سؤال یکی از وزیر مالیه و یکی هم از وزیر
عدلیه داشتم تمامی کنم بفرمائید برای جواب
حاضر شوند
رئیس - بشام وزراء تذکره داده
می شود
آقای تدین
(اجازه)
تدین - عرضی ندارم
رئیس - آقای داور
(اجازه)
داور - عرضی ندارم
رئیس - دیگر مطلبی نیست
(گفتند خیر)
رئیس پس جلسه را ختم میکنم
مجلس نیساعت بعد از ظهر
ختم شد
رئیس مجلس شورای ملی -
مؤتمن الملک
منشی - معظم السلطان - مشهاب
جلسه ۲۷
صورت مشروح مجلس
یوم پنجشنبه ۲۳
برج جوزام مطابق هشتم شهری
قعه ۱۳۴۳
مجلس دو ساعت و نیم قبل از
ظهر بر ریاست آقای سهام
السلطان نایب رئیس
تشکیل گردید
(صورت جلسه قبل را آقای آقا
میرزا شهاب الدین
قرائت نمودند)
نایب رئیس - در صورت جلسه اعتراض
نیست
دوره نفر از نمایندگان - خیر
نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد
دو فقره راپرت از کمیسیون هرايش رسیده
است در جلسه قبل جزء دستور شد معنی
استحضار آقایان قرائت میشود

سردار معظم - بنده تقاضا میکنم که
بدو لایحه قانونی تذکره راجعه دستور
بگذارید بعد راپرت حکمسیون هرايش را
نایب رئیس - لایحه قانونی تذکره
قرائت میشود
دو فقره راپورت کمیسیون
خارجه و قوانین مالیه بشرح آتی
قرائت شد
خبر از کمیسیون خارجه بمجلس شورای
ملی کمیسیون خارجه در جلسه ۱۰ جوزا
لایحه نمبر ۲۷۰ دولت را راجع بییش -
نهاد افزودن یکدرجه بدرجات ثلاثه موجود
تذکره از نقطه نظر رعایت حال اتباع بی
بضاعت تحت مداقه و مطالعه در آورده و با
این پیشنهاد وزارت خارجه بطور کلی اظهار
موافقت مینماید
خبر از کمیسیون قوانین مالیه بمجلس
شورای ملی
کمیسیون قوانین مالیه در جلسه تاریخ
فوق بلایحه قانونی دولت در باب ایجاد
تذکره دوقرانی برای کارگران و اتباع
بی بضاعت ایران در - ارجه رسیدگی نموده
و موافقت نظر نماینده وزارت جلیله امور
خارجه ماده ذیل را بمجلس شورای ملی
تقديم میدارد
ماده واحده - برای مساعدت با اتباع
بی بضاعت ایران در ممالک خارجه مدت
بدرجات ثلاثه موجود تذکره یکدرجه
دیگر که قیمت آن دوقران و مدت اختیار آن
یکسال خواهد بود افزوده میشود و این
تذکره منحصر بمساعدهات و کارگران و کسبه
بی بضاعت ایرانی خواهد بود
نایب رئیس - شوردر کلیات است
آقای اخگر
(اجازه)
اخگر - بنده از نقطه نظر اینکه رعایت
حال اتباع بی بضاعت ایران در خارجه
شده است خیلی متشکرم ولی اولاد در قسمت
دو قرانی معین شده است
مخالفم برای اینکه برای دولت یکقران
و دوقران فرق نمی کند ولی برای فقرا
و ضعیفان یکقران و دوقران خیلی فرق می
کند و در این موضوع پیشنهادی هم کرده ام و تقديم
میکند دلیل دیگر مخالفت بنده راجع به
عبارت است که بنظر بنده بعضی نواقص
دارد
اولا از عبارت (مدت اعتبار آن یکسال
خواهد بود)
در بادی نظر همچو مفهوم میشود که این تذکره
فقط برای یک سال خواهد بود در صورتی
که بنده از سفر محترم کمیسیون تحقیق کردم
و ایشان اظهار کردند دائمی خواهد بود و
در صورتیکه نظر کمیسیون این باشد این
عبارت این معنی را نمیرساند
و عبارت (برای مساعدت با اتباع) هم
بنده تصور میکنم (مساعدت با اتباع) باشد

بهتر است و پیشنهادی هم کرده ام و تقديم
میکند
دیگر اینکه در اینجا از فقرا هم تذکری
نشده است در صورتی که ممکن است یک
کسانی هم در خارجه باشند که کاسبی نداشته
باشند آن وقت بعنوان اینکه اسم فقرا در
لایحه نیست متعرض آنها بشوند اینستکه
پیشنهادی کردم که اینها اصلاح شود
نایب رئیس - آقای ارباب کیخسرو
موافقت؟
ارباب کیخسرو - بنده یک سؤالی دارم
اگر موقع است عرض کنم
نایب رئیس - آقای شیخ الرئیس
خراسانی
(اجازه)
شیخ الرئیس - بعد از یک مخالف دیگر
عرض میکنم
نایب رئیس - آقای زهیم
(اجازه)
زهیم - بنده با راپورت مخالفم
نایب رئیس - آقای امیرحشمت
(اجازه)
امیرحشمت - بنده با اساس آن
موافقم اما در تفصیلات آن عرضی
دارم
نایب رئیس - آقای تدین
(اجازه)
تدین - بنده موافقم و لازم هم میدانم
که این ترتیب تصویب شود برای اینکه
همان طور که در جلسه گذشته آقای شیخ -
الرئیس اظهار داشتند بنده هم اطلاعاتی
دارم و اگر چنانچه این قسم تذکره معمول
نشود بضرر ایران تمام خواهد شد بنابراین
هم با اساس هم با دوقران موافقم و کمتر
از دوقران را هم جایز میدانم و این نظری
که از طرف آقای اخگر اظهار شد که دو
قران شاید تبدیل بفقرا باشد بنده تصور
میکند تبدیل نیست مقصود از فقرا کسی
است ؟ اگر مقصود از فقرا مثل فقراتی است
که در طهران مشاهده میشود که سائل
بگفت هستند و گدائی میکنند بنده تصور
میکند این طور فقیر از اتباع ایران در خارجه
نباشد
اتباع ایران که در خارجه هستند
تمامشان کاسب هستند و در کسبشان اتباع
مختلف است درجه اعلايش تجارت است
و درجه پائین آن کسبهای پائین تر است و
اخلاق و عادات هم در خارجه اجازه نمیده
که یک نفر راست راست راه برود و اعاشه
کند بنا بر این نظر آقای اخگر از این حیث
تأمین شده اما قسمت دیگر که فرمودند در
راپورت و لایحه مدت یکسال پیش بیخشی شده
است و از طرف بعضی از اعضای کمیسیون ایشان
شنیده اند که این قانون دائمی است بند گمان
میکند اظهارکنندگان از اعضاء کمیسیون در مقابل
صریح و ضمنی حجت نباشد اینجا تصریح دارد

که اختیار این نوع تذکره های معمولی دارد
برای یکسال است و اگر آقای اخگر از خارج
چیزی شنیده باشند تصور میکنم مؤثر در این
لایحه باشد
نایب رئیس - آقای ارباب کیخسرو
(اجازه)
ارباب کیخسرو - بنده در حالیکه
یک اندازه مسبق قسم از وضعیت اتباع
ایران در خارجه اگر حقیقه رفیع یک مشکل
ازینده بشود بنده موافق هستم که یکشاهی
هم از آنها گرفته نشود
برای اینکه باز بصرفه ملک تمام
میشود سؤال بنده این است در صورتیکه
مجلس شورای ملی تصویب کند مجری این
قانون کی خواهد بود ؟ آیا وزارت خارجه
است ؟ یا اینکه موجب استفادات دیگری
میشود که من نمیخواهم در این جا وارد در آن
موضوع بشوم
ماخوردمان میدانم که در دوره چهارم
قانونی از تصویب مجلس گذشت که مأمورینی
که زیاد از پنجسال در خارجه بوده اند برگردند
(در صورتیکه هنوز هستند) بنده مطابق این
قانون هیچ مشروع میدانم کسانی که آنجا
هنوز باقی هستند از طرف دولت با آنها مأموریتی
داده شود خصوصاً با آن اطلاعاتی که اشخاص
کم و بیش از مأمورین مادر خارجه دارند
بنده خیلی میل دارم که بکنفر از طرف
دولت یا اینکه آقای مضیر کمیسیون اگر این
اطمینان را حاصل کرده اند مجلس را مطبوع
کنند که این قانون خوب اجرا خواهد شد
سردار معظم خراسانی - مخیر کمیسیون
قوانین مالیه - اولاد بابت مدت اعتبار تذکره
بنده گمان میکنم یک اشتباه مختصری حاصل
شده باشد مدت اعتبار این تذکره یکسال
است ولی اساس آن دائمی است تا نسخ شود
برای اینکه احتیاج اتباع ایران بتذکره
دوقرانی با گذشتن یکسال که ازین میروند
در مملکت ماهه درجه تذکره هست که پائین
ترین درجه آن بیست و سه قران قیمت دارد
این ۲۳ قران دیده شد که برای اتباع بی بضاعت
ایران در خارجه زیاد است و نمیتواند این
مبلغ را تأدی کند لذا وزارت امور خارجه و
وزارت مالیه با در نظر گرفتن مصارف امورات
و مصارف دقتی این کار دوقران قیمت معین
کرده اند یعنی قیمت تذکره را بعد اقل خودش
تنزل داده اند برای اینکه اتباع دولت ایران
که در خارجه هستند در تحت تأثیر بی پولی
مجبور بترك تابست خودشان نشوند این احتیاج
یکسال که رفع نمیشود و دائمی خواهد بود
ولی از طرف دیگر قیمت تذکره هم برای
دائمی نمیشود
تذکره که داده میشود اختیار آن یک
سال است بنده تبعه ایران هستم و در خارجه
دوقران میدهم یک تذکره میگیرم برای یک
سال از اول حمل اسال تا اول حمل سال آتی
آنوقت سال بعد بازمیروم و دوقران میدهم و
یک تذکره دیگر میگیرم پس بنابر این

مذاکرات کند که بکمال است اما در این اساس یکسال نیست و این اساس باقی است تا به مدتی یک قانونی این ترتیب تسخیر شود اینرا لازم بود عرض کنم که آقایان تصور نکنند که مدت این قانون یکسال است و به تمام میشود اینطور نیست اما مستر راجع بنظر آقای ارباب که میفرمایند کمیسیون آيا مطئن است از اجرا شدن آن بنده سکه مغیر کمیسیون هستم با آقای ارباب از حیث اطمینان و عدم اطمینان در حکم واحد هستم و اگر این نظر را مانع از آنکه هیچوقت يك قدم بطرف اصلاح بر نخواهیم داشت برای اینکه همیشه این نظر مسکن است باشد یعنی مجریان قانون و مجریان اصلاحات پس میشود که در جهت نظر دولت مرکزی خود هم نیستند سوء استفاده نکنند اما آیا این دلیل کافی است برای اینکه انسان يك قدم هائی برای اصلاح کار بر ندارد علی الخصوص که میفرمایند ما موزین ایران در خارجه مسکن است از این قوانین سوء استفاده کنند یعنی نمیکنند؟ هر قدر صورتیکه مسکن است اگر این قانون نباشد بیشتر سوء استفاده کنند و اگر بخواهند سوء استفاده کنند از بیست و سه قرانی بیشتر میتوانند استفاده کنند تا از دو قران پس لااقل این تقلیل که شده است سوء استفاده آنها کمتر خواهد شد اگر مقصود آقای ارباب این بود که مواش را در عرض توضیح خواهند داد (جمعی گفتند - مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانیکه یا کافی بودن مذاکرات موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - معلوم میشود کافی است. رأی میگیریم برای دخول در شور مواد حائری زاده - بنده اختیاری دارم نایب رئیس - بفرمائید حائری زاده - ماده ۱۸ نظامنامه داخلی که در جلسه سابق هم مختصری ب عرض آقایان رسانیدم وظائف کمیسیون بودجه را معین میکند مینویسد: مطالب ذیل راجع بآن کمیسیون است فقره ۲ - تمام لوائح یا طارح قانونی که موجب تغییر دخل و خرج سال بدهاست این لایحه هم يك لایحه قانونی است و نمی شود گفت لایحه قانونی نیست دولت هم پیشنهاد کرده و مسلماً در بودجه مملکت هم مؤثر است یعنی باعث کسر عایدات یا باعث ازدیاد می شود و بموجب صریح این ماده مبیاستی نظر کمیسیون بودجه معلوم شود که موافق است یا مخالف است این مطلب را بنده عرض نمی کردم ولی چون آقای وزیر مالیه راجع بجمع مملکتی يك اظهاراتی در این مجلس کردند که بنده را مجبور کرد که تعجب کنم

ایشان فرمودند بودجه خرج را وقتی تصویب کردید يك عایدات کلی هم در مقابل آن بوده که با لایحه آن را هم تصویب کردید

اگر چه حق الحرت گرفتن از انومیل هم باشد من می بینم نظامنامه این را پیش بینی کرده که ما باید در تمام جزئیات سکه دولت می خواهد ببرد تمویل نماید یا تصفیف بدهد در تمام اینها باید کمیسیون بودجه نظرش را اظهار کند و بنده معتقد هستم که این لایحه بکمیسیون بودجه مراجعه شود و بلاوجه يك فایده دیگری هم مسکن است مایه بشود...

حاج هزالمالك - آقا فایده برگرداند اغراض نیست.

حائری زاده - چون در این لایحه باید دو شور شود بنا بر این اگر بکمیسیون بودجه باید مراجعه شود يك شور خواهد داشت با اینجهت بنده اغراض میکنم.

سردار معظم خراسانی مغیر - در ارجاع بکمیسیون من خیال می کنم که آقای حائری زاده التفات فرموده اند از این نقطه نظر اگر ما وارد در حل قضایا بشویم هر تشکیلاتی و هر قانونی باید مراجعه شود به کمیسیون بودجه زیرا فقراً در ضمن اجرا مستلزم خرجی است

مثلاً قانون تشکیلات عدلیه می آید بمجلس پس نباید بود بکمیسیون عدلیه برای اینکه در ضمن اجرا مستلزم خرج است قانون مایه می آید اینجا نباید به کمیسیون مایه بود باید بود بکمیسیون بودجه بجهت اینکه جنبه پولی دارد و بالاخره مسکن است در دخل و خرج مملکتی مؤثر باشد این لایحه قلاً پول نیست این اساسی است که تهیه می شود و برای اجرای آن اگر دولت لازم بماند اعتباراتی بخواهد یعنی برای اجرای این قانون که از مجلس می گذرد اگر لازم شد عروزیه و تقی و تقی و دفتر وغیره معین شود آنوقت باید اعتبار آنرا از مجلس بخواهد و آن لایحه را که مستلزم این خرج است بمجلس بیاورند باید بکمیسیون بودجه مراجعه شود والا خود این لایحه مربوط بکمیسیون بودجه نیست برای اینکه نه داخلی است نه خرجی است ولی در مرحله نانی چون اجرای آن مستلزم يك خرجی خواهد بود و همچنین مستلزم يك عایداتی است باید بکمیسیون بودجه مراجعه شود و در مرحله اول بکمیسیونهای که صلاحیت داشته است مراجعه شده یعنی به کمیسیون خارجه رفته است و از نقطه نظر تطبیق با مقتضیات سیاست خارجی بکمیسیون مایه رفته از نقطه نظر وضع قانون مایه و هیچ مورد ندارد که بکمیسیون بودجه مراجعه شود و همین دو کمیسیون که رفته است کافی است و برای اجرای این قانون اگر اعتباری لازم بشود آنوقت آن لایحه اعتباریاست به

کمیسیون بودجه مراجعه شود. نایب رئیس - در خصوص اختصار روز قبل هم مذاکره شد و گویا محتاج به مراجعه بکمیسیون بودجه نباشد و گمان میکنم این موضوع مذاکره ندارد.

رأی میگیریم برای دخول در شور مواد آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. ماده واحده قرائت می شود (شرح آتی قرائت شد)

ماده واحده - برای مساعدت با اتباع بی بضاعت ایران در مصالح خارجه بر در جات ثلاثه موجوده تذکره يك درجه دیگر که قیمت آن دو قران و مدت اعتبار آن یکسال خواهد بود افزوده می شود و این نوع تذکره منحصر به عملجات و کارگران و کسبه بی بضاعت ایرانی خواهد بود. نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده از بیانات آقای ارباب چون غالباً سوء استفاده نمی کنم و حسن استفاده می کنم باینجهت خواستم مغیر محترم را باین مسئله متوجه نسایم بلکه آن قانونی سکه در دوره چهارم از مجلس گذشت موفق شویم بموقع اجرا بگذاریم ماها که در خارجه رفته ایم اطلاع دادیم که ما موزین ما در خارجه از هر قانونی چه سوء استفاده هائی میکنند و همه هم مستحضر هستیم و در دوره چهارم هم عده از نمایندگان در تعجب این مسئله پیشنهادی بمجلس تقدیم کردند و در آن پیشنهادها شورش و يك قانونی گذشت.

مطابق قانون اساسی ما همه مان قسم می خوریم و فریاد میزنیم که قانون اساسی واجب الاجراء و واجب الاطاعه است و هر حرفی از آن مطابق با هزار نفوس ایرانی است ماده قانون اساسی مصرح است قانونی که از مجلس گذشت واجب الاجراء است و باید اجرا شود بنده از آقایان نمایندگان مجلس که قسم می خورند و منهم حاضریم در حضور تمام شما قسم بخورم و امیدوارم که بر قسم خود ثابت باشم و متزلزل نباشم و هیچوقت هم متزلزل نداشته ام که یگر در دخل کم و يك روز نصب کنم...

(جمعی از نمایندگان - بطور همهمه از موضوع خارج است)

آقا سید یعقوب قانون اساسی را ما می خواهیم اجراء کنیم خارج از موضوع است یعنی چه؟ عین موضوع است بطور اینکه شما میگوئید عین حقیقت است و اما اینکه بنده عرض میکنم خارج از موضوع است مطابق ماده ۴۷ قانون اساسی قانونی که از مجلس گذشت باید اجراء شود باید نمایندگان خارجه که بر خلاف قانون اساسی هنوز آنها را نگاه داشته اند

(و بوجه دلیل نگاه داشته اند) خواسته شوند پس شما که مطابق ماده دوم قانون اساسی باید قسم بخورید کجا هستید آیا فقط لفظش مراد است یا معنی آن من معنی آن را می خواهم من معنی قانون اساسی را می خواهم من اجرای قانون اساسی را می خواهم شما میگوئید قانون اساسی باید اجراء شود آنوقت میگوئید از موضوع خارج است کی ما موزین را در خارجه نگاه داشته است؟ و این ماده یکی از موادی است که خیلی نافع است بنده خودم در خدمت آقای مدرس شهادت در اسلامبول بودیم در حلب بودیم در شام بودیم دیدیم بایرانهای بیچاره بی بضاعت چقدر سخت میگردد و همیشه نصب العین من بود که اگر خدای موفقان کرد و بهر آن آدمی و يك موقعی پیدا کردیم که این حقایق را بتوانیم پیشگاه ملت عرضه بداریم که ما و رین مادر خارجه نسبت با اتباع ما مخالف و متعدي و بی انصاف هستند از این نقطه نظر با يك شوق و شرف فوق العاده آن قانون را گذرانده ایم این است که بنده در جواب آقای اشگر عرض میکنم شما که الصداقه ادب هستند اتباع بی فقر یعنی بضاعت بی آنرا در شما گمان میکنم متوجه نباشد با اتباع بی بضاعت ایران ممکن است مساعدتی بشود لکن نصب العین من قانون اساسی است و بگوئید مانع اجرای آن کی بوده است؟

مغیر - آقایان اجازه بفرمائید قبل از اینکه داخل در اصل مطلب بشویم چند کلمه در اطراف آن حرف بزنیم اگر بنده اوقات در این ماده بنا باشد آنقدر ادامه بدهیم این مسئله ابتدا تصویب نخواهد شد ایشان سؤال و استیضاح کردند و در آن پیشنهادها بنده با آن قسمت کاملاً موافق هستم ولی مربوط باین ماده نیست و چون از خود و این ماده خارج شدند بنا بر این بنده از آقای نایب رئیس خواهش میکنم سکه مواظبت بفرمایند از حدود مذاکرات در ماده خارج نشوند.

نایب رئیس - آقای مشار اعظم موافقت با مخالف؟

مشار اعظم - مخالفم. نایب رئیس - بفرمائید. مشار اعظم - بطوریکه آقای وزیر خارجه توضیح دادند مقصودشان این بود که تذکره فقط برای یکسال و گمان میکنم نقطه نظرشان از این مسئله این بوده است که اتباع ایران که در خارجه هستند و تذکره میگیرند معرفی بشوند و آنها را بشناسند و شاید تمکن داشته باشند بخواهند سالهای بعد قیمت تذکره را بهمان مبلغی که سال قبل بوده است بگیرند و در لایحه که از کمیسیون گذشته است نوشته شده که قیمت دو قران و مدت اعتبار یکسال خواهد بود. اگر مقصود خود تذکره است که این توضیح را لازم نداشته است برای اینکه

تذکره قانونی دارد که يك سال به ترمیم ندارد و بنا بر این این توضیح لزوم نداشته است و اگر منظور این است که این قانون فقط در يك سال معتبر باشد باید این عبارت اصلاح شود بنده گمان میکنم باید نوشت: قیمت آن دو قران و برای آن یکسال مدت خارج هم تأمین شده باشد و منظور مجلس هم به عمل آمده باشد و مخالفی هم با آن لایحه نشده باشد اگر هم دلایلی دارند که می خواهند بیشتر ادامه بدهند توضیح بفرمائید تا بنده هرايض را بکنم. نایب رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب موافقت با مخالف؟

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده مخالفم. نایب رئیس - آقای امیر حشمت (اجازه)

امیر حشمت - بنده پیشنهادی کرده ام. نایب رئیس - آقای حاج هزالمالك (اجازه)

حاج هزالمالك - بنده موافقم. نایب رئیس - بفرمائید. حاج هزالمالك - برای یکسال آقای مغیر خوب توضیح دادند و بعقیده من مسئله حل شد.

یکسال مدت اعتبار تذکره است ولی تا قانون دیگری وضع نشده است تذکره ده قرانی معمول خواهد بود و البته هر ساله تجدید خواهد شد حالا اگر آقایان پیشنهاد کرده اند پیشنهاد خوانده شود و در آن رأی گرفته شود بنده گمان میکنم به امید اینکه ما موزین مادر خارجه سوء استفاده میکنند نمیشود باین قانون رأی ندادند همان طوریکه آقای مغیر فرمودند رأی ندادن در این ماده يك تأثیرات بدی فراهم می آورد پس خوب است که آقایان موافقت نکنند و این ماده بگذرد بعد اگر يك نواصی در نظر دارند در مجلس بیاورند مسئله حل خواهد شد.

(جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است جمعی دیگر - کافی نیست)

نایب رئیس - رأی میگیریم به کفایت مذاکرات. آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. پیشنهاداتی رسیده قرائت میشود و ارجاع بکمیسیون میشود.

(۵ فقره پیشنهاد بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده واحده راجع بتذکره دو قرانی بترتیب الف اصلاح شود اخگر

ماده واحده - برای مساعدت با اتباع بی بضاعت ایران در مصالح خارجه بر در جات ثلاثه موجوده تذکره يك درجه دیگر که قیمت آن يك قران افزوده میشود.

این تذکره منحصر ب عملجات و کارگران و کسبه بی بضاعت و فقرای ایرانی است و سالی یکبار بنده تجدید خواهد شد. بنده پیشنهاد میکنم چون درجات ثلاثه موجوده تذکره که اسم برده شده بطور ماده قانونی به تفصیل از مجلس گذشته برای اینکه تصدیق ضمنی نشده باشد این يك درجه تذکره بطور تفکیک و بدون اشاره بدرجات ثلاثه مصرح و تصویب شود امیر حشمت

بنده پیشنهاد میکنم در صورتیکه گیرنده تذکره بخواهد بیشتر از یکسال تذکره اعتبار داشته باشد میتوان وجه آن را پرداخته از دو سال تا هفت سال محتاج تجدید نباشد محمد هاشم میرزا

بنده پیشنهاد میکنم که قیمت تذکره کارگران اتباع بی بضاعت ایران یکقران باشد.

ملک الشعراء

بنده پیشنهاد مینمایم که قیمت تذکره را يك قران قرار دهند.

دستفیب

نایب رئیس - پیشنهاد به کمیسیون مراجعه میشود حالا رأی میگیریم برای شور نانی. سردار معظم (مغیر) بنظر بنده پیشنهاداتی باید قابل توجه بشود.

نایب رئیس - خیر در شور اول مراجعه به کمیسیون میشود بعد در شور دوم باید قابل توجه بشود.

سردار معظم - بموجب کدام ماده ماده را بفرمائید.

تدین - در آخر نظامنامه جزمه مواد اصلاحی که خطی نوشته شده است اصلاحاتی که در شور اول از طرف نماینده پیشنهاد میشود پس از قرائت در مجلس مطلقاً باید به کمیسیون مربوطه بآن رجوع شود. سردار معظم - صحیح است. نایب رئیس - رأی میگیریم برای شور نانی.

سردار معظم - شور نانی رأی ندارد باید برای روز شور نانی رأی گرفته شود. نایب رئیس - خیر برای شور نانی باید رأی گرفته شود (خطاب به آقای آقامیرزا شهاب) - ماده پنجاه و هشت را بفرمائید.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۸ - وقتیکه مباحثات لایحه بطور کلی ختم شده باید مواد آن لایحه يك يك مباحثه شود.

رئیس - در این خصوص از مجلس رأی می خواهد اگر در باب مباحثات ماده به ماده رأی داده نشد رئیس در لایحه را اعلام میکند و اگر مباحثات ماده بپایه قبول شد شروع به مباحثات شده در باب هر يك از مواد و اصلاحات راجع مذاکرات به عمل می آید پس از آن در خصوص شور نانی مجلس رأی میدهد.

در شور نانی در خصوص هر يك از

مواد لایحه و اصلاحات راجع رأی گرفته میشود بعد از این ترتیبات يك رأی قطعی در کتبه لایحه داده میشود ولی قبل از دادن این رأی هر يك از نمایندگان حق دارد ملاحظاتی که بطور کلی در دریا قبول لایحه دارد اظهار نماید.

نایب رئیس - آقایانی که با شور نانی این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. سردار معظم - خواهش میکنم ماده ۷۹ راجع بخوانند.

(آقای آقا میرزا شهاب بشرح ذیل قرائت نمودند)

ماده ۷۹ - هر اصلاح یا ماده العاقبه که در ضمن مباحثات اظهار میشود باید دلایل آن بطور اختصار بیان شود و در صورتیکه وزیر یا مغیر کمیسیون تقاضا نماید باید آن اصلاح یا ماده العاقبه به کمیسیون رجوع شود.

هر گاه ارجاع به کمیسیون تقاضا شود در باب قبول توجه از مجلس رأی خواسته میشود.

مجلس پس از استماع اظهارات مغیر به کمیسیون در این باب رأی میدهد.

اصلاح یا ماده العاقبه در صورت قبول توجه به کمیسیون ارجاع میشود.

نایب رئیس - این ماده ۷۹ راجع بموارد فوری است سکه لایحه يك شور دارد در موقع يك شور پیش نهاد هائی که میشود باید در همان موقع رأی گرفته شود ولی این لایحه دو شور دارد در شور اول همان طور که آقای تدین فرمودند ارجاع میشود پیش نهاد هابه کمیسیون و در باب شور دوم همین طوریکه فرمودید عمل میشود این ماده راجع به موارد فوری يك شور است (جمعی از نمایندگان - صحیح است)

سردار معظم خراسانی - این ماده کلی است ولی با وجود این مجلس رأی داده.

نایب رئیس - دو فقره راپورت از طرف کمیسیون هرايض است که به مجلس رسیده. آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده تقاضا میکنم این لوائحی که از چند جلسه قبل از طرف آقایان نمایندگان بصورت مطلب با طراح قانونی در مجلس قرائت شده و ارجاع بشب شد اگر چنانچه نتیجه از شعب رسیده است - (آن لوائح جزو دستور امروز هم بنا بر او است باشد) امروز جزو دستور قرار بدهند و راپورت کمیسیون هرايض را بعد قرائت بفرمائید.

نایب رئیس - راپورت کمیسیون هرايض راجع به مرخصی دو نفر از آقایان نمایندگان است اگر اجازه بفرمائید چون

در اول دستور امروز بوده است و مختصر هم هست قبل قرائت شود.

مخالفی نیست؟

يك نفر از نمایندگان - خیر (فقره اول بشرح ذیل قرائت شد)

آقای ملك الشعراء به موجب مراسله مورخه ۱۲ جوزا برای استیلاج يك هفته استیجاز مرخصی نموده بکمیسیون تصویب میکند که از روز ۱۲ جوزا تا يك هفته نماینده محترم با اجازه قیام باشند.

سلطان العلماء - تاریخش باید بیست و یکم باشد.

آقای سید یعقوب - چرا؟

سلطان العلماء - برای اینکه موعدش گذشته است.

نایب رئیس - رأی میگیریم به راپورت کمیسیون هرايض آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد.

(فقره دوم راجع به مرخصی آقای آشتیانی بشرح ذیل قرائت شد)

آقای آقامیرزا هاشم آشتیانی به تجویز اطباء به ملاحظه ارجاع عصبانی و روماتیسم تقاضای چهار روز غیبت برای رفتن به آب گرم نموده کمیسیون تصویب میکند مطابق درخواست نماینده محترم اجازه مرخصی داده شده و در مدت غیبت با اجازه ثبت شود.

ابتدای مرخصی از اول برج سرطان محسوب شود.

نایب رئیس - آقایانی که با راپورت کمیسیون موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد.

لوائحی که شطب ارجاع شده بود چند فقره است اگر نظر خصوصی نسبت به بعضی از آنها هست در اینکه جزو دستور بشود ممکن است پیش نهاد بفرمایند و الا یکی یکی جزو دستور شود.

مدرس - چیز دیگری جزو دستور نیست؟

نایب رئیس - خیر.

آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده تقاضا میکنم آن لایحه که راجع به تسخیر و نگر رفتن مالیاتهای نواقل بود و آن تعدیلاتیکه در آن باب به مردم میشود مطرح شود.

جمعی از نمایندگان - صحیح است.

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

آقای مدیر الملک (اجازه)

مدیر الملک - بنده موافقم ولی میخواستم عرض کنم پیش نهاد راجع به تعدیله نظر در قانون استخدام را جزو دستور بگذارند.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد

نهاد آقای تدین نماینده آقایی که تصویب میکنند
 قیام فرمایند .
 (عده کثیری قیام نمودند)
 نایب رئیس - تصویب شد .
 (پیشنهاد راجع به مبلغ اضافه مالیات
 نواقط بشرح ذیل قرائت شد)
 مقام محترم مجلس مقدس شورای ملی
 نظر باینکه برطبق اصل نود و چهارم
 و نود و ششم متمم قانون اساسی هیچ قسم
 مالیات برقرار نمیشود مگر بحکم قانون و
 تصویب مجلس شورای ملی .
 نظر باینکه در ادوار فترت اضافاتی
 بر مالیات نواقط منظور شده که اولاً بر
 خلاف صریح قانون مصوب مخسارات عظیمه برای
 و ثانیاً موجب زحمت و خسارات عظیمه برای
 کسب و کارها و تجارت و غیره گردیده است و علاوه
 در نقاطی قانون بوقوع اجرا گذاشته شده
 که مشمول قانون مزبور نیست
 نظر باینکه حفظ قوانین مصوبه و
 نظارت در اجراء آنها از وظائف حتمیه
 مجلس شورای ملی است لهذا ما اعضاء
 سکنندگان ذیل از مجلس شورای ملی
 تقاضای منتهی بدولت تذکر داده شود که
 فقط قانون مصوب مالیات نواقط را در
 نقاطی که مشمول قانون مزبور است بوقوع
 اجرا گذاشته و از تحمیلات خلاف قانون و
 اضافاتی که از مردم گرفته میشود قطعاً
 ممانعت نمایند
 نایب رئیس - آقای تدین .
 (اجازه)
 تدین - بنده تصور میکنم این موضوع
 بقدری واضح است که تمام نمایندگان محترم
 بجوئی از وضعیت مستعزرنده که محتاج بتوضیح
 و تفصیل نباشد ولی برای اینکه بیشتر این
 موضوع توضیح داده شده باشد راجع باین
 پیشنهاد بطور اختصار مطالبی را عرض
 میکنم در قانون اساسی همانطوریکه در این
 پیشنهاد اشاره شده است در خصوص مالیه
 و وضع مالیات اصولی را در نظر گرفته و
 نظر در مالیات منسختی را منحصراً اختصاص
 داده است بمجلس شورای ملی این یکی از
 وظایف حتمیه و وظائف اولیه مجلس شورای
 ملی است که باید نظر داشته باشد در مالیاتهای
 منسختی اولاً تصویب مالیات از وظائف مجلس
 شورای ملی است و ثانیاً مجلس نظارت باید
 بکنند که تعدیاتی از طرف اشخاص نسبت
 بوصول آن مالیات ها نشود . اصل نود و چهارم
 از متمم اساسی اینطور میگوید: هیچ قسم
 مالیات بر قرار نمیشود مگر بحکم قانون
 یعنی آن قانونی که مجلس شورای ملی
 تصویب کند اصل نود و ششم میگوید: میزان
 مالیات راه سه ساله مجلس شورای ملی تصویب
 و تعیین خواهد کرد (بنابراین رعایت این دو
 اصل در دوره دوم مجلس شورای ملی در
 تاریخ پنجم ربیع الاول ۱۳۲۸ هجری
 قانونی از مجلس گذشته است راجع بمالیات
 بلدی در این مصریح کرده است که از

سایه نقلیه از هر کدام چه مقدار در ماه
 باید گرفت که يك قسمتش را بر عرش آقایان
 میرسانم . اول در شبکه مطلقاً دوازده قران
 ۲- کالسکه و لاندو مطلقاً پانزده قران .
 ۳- چهار چرخه بارکش چهار قران .
 دو چرخه بارکش دو قران و دهشاهی
 دلجیان و امنی پانزده قران . چرخهای دستی سیار
 مخصوص کسب يك قران . اتوموبیل پنج تومان
 و اگر اتوموبیل هر یکی سه قران . کاری يك
 تومان . دو چرخه سواری پنج قران . و لوسی بیت
 بغاری (موتوسیکل) پنج قران . است و قاطر
 و شتر اهم از اسب کالسکه و در شبکه و کاری
 سواری یا باری دو قران . الاغ سواری يك
 قران . الاغ باری دهشاهی . گاوه را به کش
 يك قران بعد از این قانون اینطور تصریح
 شده است که: مالیاتهایی که برای مصارف
 مزبوره از وسایط نقلیه که از خارج داخل
 شهر میشود در هر درجه ورود دریافت خواهد
 شد بقرار ذیل است:
 اول- از هر کاری بدون ملاحظه عده
 اسب چهار قران . دو چرخه بارکش بدون
 ملاحظه عده اسب يك قران . چهار چرخه
 بارکش بدون ملاحظه عده اسب دو قران .
 کالسکه و در شبکه بدون ملاحظه عده اسب
 سه قران . اتوموبیل يك تومان و اگر
 اتوموبیل شش قران دلجیان . چهار
 قران . گاویار کش و الاغ سه شاهی . قاطر
 و اسب و یا پنج شاهی . شتر شش شاهی
 ماده دوم- انچه بلدی هر شهری از
 بلاد ایران اگر بتمنای صلاح بداند . حق
 شمار نسبت باصل مالیات بلدی
 وسایط نقلیه برای همان شهر تصویب نموده
 بتوسط حاکم بوزیر داخله پیش نهاد کند
 که پس از تصدیق بصورت لایحه قانونی به
 مجلس تقدیم نماید .
 این قانون همان طور که عرض کردم در
 سه بیست و هشت هجری تصویب شده که
 از آن تاریخ به این طرف بطوریکه بر همه
 آقایان واضح و هویداست يك اضافاتی و
 تعدیاتی برخلاف این قانون بر مردم شده
 است و به علاوه این قانون مخصوص به مالیات
 بلدی است آقایانی که از ایالات و ولایات
 تشریف آورده اند تصدیق میکنند که هر جا
 میباشان بوده است يك چوب کشیده اند به
 اسم نواقط (گفته شده صریح است)
 بنده در چندی قبل که بزیارت عتبات
 عالیات مشرف بودم مخصوصاً متوجه بودم که
 وضعیت بین راه مردم و سکنه را در نظر
 بگیرم یکی از آن وضعیتهایی که واقفاً
 اسباب تأسف و موجب زحمت برای مردم
 شده است این است که در هر کوره دهی
 يك چوب قطعه ای است و بس هر کس
 در آنجا وارد شود پول نواقط باید بدهد و
 حال آنکه قانون اینجا تصریح دارد قانون

غیره میگیرند در موقعی که وارد میشوند حق
 دارند از اول بلدی بگیرند در اینجا هم يك
 زیاده رویهایی شده است یعنی هم در ورود
 میگیرند هم در خروج بنده در
 بنده راههایی که بودم میدیدم هم در ورود
 شهر نواقط میگیرند و هم در خروج آن دست
 که در خروج از شهر میگیرند خلاف قانون
 است اما این مطالبی که عرض میکنم مربوط
 بدولت حاضر نیست مال سابق است سکه
 عرض میکنم میخواهم بدولت تذکر داده
 شود که جلوگیری از این اجحافات بشود هم
 چنین در شهرها از برای کاری که وارد شهر می
 شود یکمقدار معنی میگیرند حتی از این
 بونه فروشها و خاگرها و چوب فروش و غیر
 ذلك وقتیکه وارد دروازه میشود برخلاف
 قانون يك مبلغی از او بعنوان مالیات نواقط
 میگیرند حتی کلابجائی رسیده است که بنده
 یکمقدار اطلاع پیدا کردم که بعضی از این
 بونه کشها و خاگرها که الاغ نداشته اند
 يك بار الاغ را بشانه شان میگردانند و میآورند
 در دروازه آن مأمورین تخمین میگردانند که
 این بار بنده از يك بار الاغ است پانصاف بار
 الاغ و از آن آدم مالیات میگیرند و این تا زنگی
 ندارد تازه طهران و سایر شهرها مثل رشت و
 گیلان شده است .
 بنده در هفت هشت سال قبل وقتیکه
 رفتم بر رشت دیدم که آنجا از آدم نواقط می
 گرفتند و این حقیقت است و ترتیبش این بود
 که يك چوب بلندی اشخاص که از خارج بار
 می آوردند بدوش میگردانند و با دو زنبیل سکه
 يك زنبیل بآن سرچوب و يك زنبیل بسردیگر
 چوب یا باری بیاوردند بشهر می آوردند چون این
 آدم بود و یا مال نیاید از او بقدر يك باری
 سکه یا مال بیاید نواقط میگردانند و بیط
 می دادند .
 مشارع اعظم - همچو چیزی نیست
 تدین - در رشت بود گوش نیده دید
 هصبانی هم میشوندند هصبانی نمیشوم . . .
 مدرس - بنده امسال رفتم همین
 طور بود .
 تدین - اینطور بود بعلاوه اجتهاد در
 مقابل نص جائز نیست
 مشارع اعظم - نیست نیست
 تدین - آقایان به بین انشین جایز نیست
 حتی در زمانیکه آقای سردار مضمّن خراسانی
 آنجا بودند اتمانی در این باب کردند که
 این مسئله منسوخ شود منسخت ما رفته رفته
 یکمقداری پیدا میکنند و پیدا کرده است که
 از آدم هم نواقط میگیرند مالیات میگیرند و
 این نواقطی که از راههایی وارد شهر میشود
 گرفته می شود هر نوع باشد و هر قسمی که
 باشد مادام که قانون مصوبه نباشد برخلاف
 قانونست و نباید بگیرند متأسفانه ملت ایران
 يك ملت است که زیر بار ظلم می رود اگر
 ملت ایران يك ملت است که دفاع از حق خودش
 میکند اما این تعدیات بوقوع اجراء گذارده
 نشده .

من حالا میخواهم تحریک بکنم ملت
 ایران بی اندازه تعجب است و حاضر نمیشود
 برای این قبیل قضایا و همین علت هم هست
 که حاضر شده است مجلس درست کند و
 نماینده بفرستد که آن مجلس بفریادش برسد
 و بدرش بیورد
 بنابراین ماها هم وظیفه داریم که
 تا اندازه ای که میتوانیم رفع تعدی از مردم
 بکنیم .
 بعلاوه نواقط شهری يك مالیاتی هم
 اضافه شده است بنده کار ندارم که این
 اضافات کم یا زیاد است اعتراض بنده از
 این نقطه نظر است که برخلاف قانون است
 و چون برخلاف قانون است و بعلاوه اشخاصی
 که صاحب وسایط نقلیه هستند به استثنای
 اتوموبیل که امیتی ندارند آنهم وقتیکه قانون
 وضع بشود این را بنده عرض میکنم که
 تصور نشود از اتوموبیل دارها یا اتوموبیل
 ندارها ملاحظه میکنند .
 خودم اتوموبیل سوار نیستم و اتوموبیل
 هم ندارم ولی بدم هم نیاید که اتوموبیل
 داشته باشم بهر صورت اگر ملاحظه کنیم
 می بینیم که اکثریت یا در شبکه و چهار
 چرخه و کاری و غیر ذلك است يك اجحافات
 و تعدیاتی شده است که کار برخلاف
 قانون مالیات بلدیست .
 بنابراین تقاضا میگردیم که بدولت
 تذکر داده شود و بدولت وقت نوشته شود
 که از تمام این تحمیلات و اضافاتی که در
 همه جای ایران برخلاف قانون بر مردم
 شده است جلوگیری کند که از این تاریخ
 به بعد این تعدیلات نسبت ب مردم نشود . .
 مدرس - موافق قانون گرفته شود
 تدین - بله . قسمت دوم که جز تقاضای
 ما است این است که این قانون را در جاهایی
 بوقوع اجرا گذارند که مشمول این قانون
 باشد یعنی در شهرها نه در دهات و سر
 گردنها و غیره .
 نایب رئیس - آقای عماد السلطنه
 (اجازه)
 عماد السلطنه - موافقم
 نایب رئیس - آقای سالار لشکر
 (اجازه)
 سالار لشکر - بنده مخالفم . فرمایشاتی
 که آقای تدین فرمودند بطوری جامع
 و تمام بود که البته آقایان خیلی تعجب خواهند
 کرد که من مخالفت میکنم .
 این پیشنهاد کلیتاً موافق قانون و
 برای این است که قانون بوقوع اجراء
 گذارده شود ولیکن در این چند سال که
 تعدیاتی پیش آمده آنرا بدوشکل می
 توان منقسم نمود یکی در شهرها و یکی در
 قراه و طرق
 يك مسائلی است که در شهر تهران
 پیش آمده و يك مسائلی است که در دهات
 پنجم و اینجا را با هم قاتی کنیم نتیجه

این خواهد بود که بلدی طهران بسکلی
 مثل شود و ما اینجا میخواهیم برای ملت
 کار کنیم از یک طرف اگر بطور اجمال
 و بطوریکه آقای تدین فرمودند برای پنجم
 در ضمن آن تعدیاتی که در خارج می شود
 بلدی طهران هم مثل خواهد شد البته در
 خارج طهران يك تعدیاتی میشود که بر
 خلاف قانون از قراه و قسبات يك مالیاتی
 گرفته میشود این را بنده مخالفم که در
 قراه از قبیل اسد آباد و کشتکار و صحنه
 نواقط گرفته شود ولی بطور کلی يك بلدی
 که در طهران باعث تمیزی و باعث روشنایی
 شهر شده است بالهر این مجلس آن بلدی
 را مثل کند اسباب کمبود اهالی شهر
 میشود
 (همه بین نمایندگان)
 سالار لشکر - آنوقت خود آقایان
 شکایت خواهند کرد که کوچه ها تمیز نیستند
 اکثریتست ندارد ده روز دیگر همین
 شکایت را خواهید کرد يك عنوان مقتضی
 لذا بنده عقیدم اینست که در این مسئله
 وجه حل این مسئله آن پیشنهادی است
 که جمعی از آقایان کرده اند نسبت ببلدی
 در تحت سه ماده راجع بتجدید نظر در
 امورات بلدی و البته آقای تدین بطوری
 جامع فرمودند که هر ایضی را سکه بنده
 میکنم ممکن است تکذیب کنند و البته از
 اجحافات و تعدی که از این طرق نسبت
 ب مردم میشود باید جلوگیری شود ولی در
 مقابل مهسوسات و مسائلی که در شهر تهران
 هست بنده مخالف این پیشنهاد هستم زیرا
 که اگر ما باینستنه رأی بدهیم عمل بلدی
 طهران ملتی است و بنده این مسئله را
 فقط برای طهران عرض میکنم زیرا در
 ولایات اصلاً بلدی نیست .
 در همدان رئیس بلدی هست اما بلدی
 نیست در آذربایجان نیست و بنده تصور
 میکنم که شهر طهران را باید استثنا کرد
 و در ضمن تذکری باید بدولت داده شود
 که لوائح قانونی که نسبت ببلدی طهران
 هست رود تر بیآورند و بنده تصدیق
 باین پیشنهاد منحل کردن بلدی طهران
 است و بنده مخالفم فقط از نقطه نظر شهر
 طهران است و آنچه سکه خارج از شهر
 طهران است بنده کاملاً موافقم بواسطه
 اینکه هیچ امیتی ندارد و عملی هم میشود
 و این مسئله محسوس است که در چند سال
 پیش در کوچه های طهران ابتدا ۳-۴-۵-۶
 نبود و همه ماها هم از این کوچه ها عبور
 میکردیم و می دیدیم
 پس مخالفت بنده فقط از نقطه نظر
 بلدی طهران است و حالا آقایان معتقدند
 و هر نوع میخواهند رأی بدهند
 رئیس - آقای تدین .
 (اجازه)
 تدین - اینجا شاهزاده سالار لشکر

يك اشتباهی فرمودند .
 بنده مقصود این نیست که بلدی طهران
 مثل شود و منحل هم نمیشود . اولاً بلدی
 طهران يك بلدی قانونی نیست بلکه يك
 اداره دولتی است هر وقت بلدی قانونی
 درست شد یعنی اهالی طهران انجمن بلدی
 انتخاب کردند که برونند در آنجا بنشینند
 صحبت کنند و رأی بدهند بعد هر چه رأی
 دادند باید در مجلس و در مجلس تصویب
 شود آن وقت بلدی طهران بلدی قانونی
 است تا آنجا این پولها را که از راهها ایکه
 بشهر می آید میگیرند بخراک میروند و بنده
 ابتدا کاری ندارد . مطلب دیگر طهران عبارت
 از سمت شمال فقط نیست عبارت از سمت
 جنوب هم هست . شما ملاحظه معطه بازار
 را هم بکنید .
 ملاحظه حال میدان راهم بکنید ملاحظه
 ستکج راهم بکنید که نه استفاده از تنظیم
 می کنند و نه استفاده از روشنایی می کنند
 تمام این تعدیلات نسبت باغلب کسانی میشود
 که در آن طرف شهر هستند و آنوقت
 پولها خرج طرف شامک میشود چرا باید
 اینطور باشد که همش بصرف خیابانهای
 سمت شمال میرسد . خیابان اسمعیل بزاز
 هم حق دارد خیابان پای قاپوق هم حق دارد
 آنها يك اجحافاتی است که تا کتون شده است
 و حالا میخواهند بفرمایند در عین اینکه
 بلدی منحل نمی شود (يك پولهایی از مردم
 بگیرند و ضمناً تصدیق بکنند يك خلاف
 قانونی را زیرا خودشان میگویند قانونی
 نیست و در این صورت هم يك قسمت شهر
 آباد و قسمت دیگر شهر دوچار بدیغنی
 خواهند بود بنابراین مقصود بند این است
 که اگر امروز شما باین تذکر رأی ندهید
 معنی این است که تمام این تعدیلات را تصویب
 کرده اید .
 معاون وزرات مالیه - پیشنهادیکه شده
 و اظهاراتیکه می شود از طرف آقای تدین
 و آقایان نمایندگان اینجا يك مطالبی است
 که در متن وظیفه افراد گذاشته شده است
 خاصه کسانی که بابک سمتی برای انجام يك
 کارهای
 چند نفر از نمایندگان - آقایان بلدی تر
 بفرمایند .
 معاون وزارت مالیه - اگر قدری تأمل
 بفرمائید و همه بفرمائید صدای بنده را
 می شنوید . بنده بلند تر از این نمیتوانم حرف
 بزنم . عرض میکنم واضح است که دولت
 همیشه متکی و مستظهر است باینکه اصلاح
 عملیاتی را که بر طبق قوانین میکند تکمیلش
 باین قبیل مذاکرات بشود مگر در این
 باب مذاکره شده است و این هم يك مسئله
 مسلمی است و آقایان نمایندگان هم يك
 وظایف و تکالیفی دارند که برای انجام آن
 تکالیف و وظایف در اینجا آمده اند و
 نمیتوانند عفو و افاض بکنند و آنچه را که
 مخالفت میکنند بر طبق تکالیفشان است و

واضح هم هست که مسائل مالی جهوساً و
 بودجه هم از جمع و خرج یکی از وظایف
 مفتضه بمجلس شورای ملی است که نسبت به
 صینه از جمع و خرج مملکت و هر قلمی که
 از این قبیل در مملکت میگذرد باید گفت
 و کوسکرد مذاکره کرد اصلاح کرد و
 مسلم هم هست که آنچه راجع باین قبیل
 قضایا (خاصه نسبت بمسائل مالی) که در
 مجلس شورای ملی گفته میشود نتیجه این
 مذاکرات عبارت از يك مساعدت ها و کمک
 هائی است که به نفع مسامی مشترک بین
 دولت و مجلس باید بعمل بیاید . من جمله
 یکی مالیاتها و عوارضی است که در این
 مدت غالباً اتفاق افتاده است که در مجلس
 شورای ملی موضوع بحث بوده است جلسات
 عده ای اتفاق افتاده است و نسبت بمسائل
 اصول مالیاتهای غیر قانونی يك مباحثات و
 مذاکراتی شده است و آنچه هم که در این
 باب گفته شده است بالتوجه يك موافقت نظری
 بوده است بین مجلس و دولت اما اینکه چه
 باید کرد که يك صورت خاتمه پیدا کند این
 مطلب هنوز گفته نشده است و بنده تصور
 میکنم که باید بطور آرامی يك طریقه برای
 خاتمه دادن باین ترتیب اتخاذ شود اگر
 خوب توجه بفرمائید شاید بعضی جملات
 هم در این مذاکراتیکه می شود باشد که
 تکرارشان مناسب نباشد و توضیح اینکه این
 بدیه قانونی است یا غیر قانونی و بعضی
 مالیاتها قانونی است یا غیر قانونی اینها يك
 مسائلی است که باید در یک موقعی هم را حل
 کرد و آنچه در مجلس مذاکراتی میشود
 بطور خلاصه باشد . حالا باید برویم دنباله يك
 طریقه که ما را به نتیجه برساند .
 دولت و وزارت مالیه که يك مؤسسه تصدیی
 اینکار است نسبت به همین جمله که غالباً
 مذاکره میشود اطلاعاتی دارد فرض هم
 بکنیم که وزارت مالیه بقدری خود در صدد
 این نباشد که يك جرح و تعدیلی نسبت باین
 قبیل مالیاتها بکنند لاف همین شلوات و
 مذاکرات که در اینجا می شود يك تکلیف
 آنی و فوری برای وزارت مالیه معوض می
 کند که مسلم باید بلافاصله او قاتش را صرف
 بکنند و این را به صورتی در بیارند و مشغول
 هم هست و بالاخره گمان میکنم در ظرف
 همین سال چه بخواهیم چه نخواهیم چه
 مشکل وجه سهل ناچار باید این مسائل يك
 مسئله البته پیشنهادهایی شده است که در مورد
 خودش جرح و تعدیلی باید بشود و نتیجه
 بدست خواهد آمد ولیکن اعتقاد بنده این
 است که نظریه نمایندگان محترم که البته
 مقصودشان رفاهت و رعایت حال مردم و
 مؤدیان مالیات است و پس از آن (اینجا
 خودم شبهه دارم که کجا بر اینم بیاید چیزی
 هر چه بکنیم) پس از آن حفظ نمایان بود چه

جمع و خرج ملک نسبت باین قبیل مسائل (اگر آقایان اجازه بفرمایند) طاری است پیشهاد شده است و اتفاق همان نظر یانی که دولت دارد و هنوز هم مشغول هستند که ترتیبی بآن بدهند باید یک کمیسیون مربوطه یا کمیسیون مخصوص ارجاع شود که نسبت به جزئیات و کلیات آن مذاکره ای شود که از مجموع نظر نمایندگان دولت و نمایندگان که از طرف مجلس محترم در آنجا حاضر خواهند داشت نظر مشترکی اتخاذ شده و عرض مجلس برسد و در آن موقع نزدیک بشوم یک تصدیقات قطعی ولی بنده همیشه محترم ماندن می دم که نسبت باین قبیل مسائل که عبارت است از مالیات و هواید ملکیتی برای هر یک تصدیقات قطعی اخذ نمی شود مگر اینکه ضمناً تکمیل شده باشد و فراموش نشود و با هم تکرار می کنند که اگر بکمالیاتی یا یک قلم از جمع و خرج ملکیتی برخلاف رویه باشد همان اندازه که محل توجه مجلس شورای ملی است در مؤسسات وزارت خانیها و ادارات مربوطه هم محل توجه است و به همین جهت است که جداً نصب می کنند منتهی اینست که راه حلی برای او باید پیدا بکنند که همان کسی برای مجلس شورای ملی خواهد بود.

نظر عمل هم مسائل را نگاه کرد قانون اساسی دارای یک موادی است که من جمله اینکه مالیاتی نباشد مگر به تصویب مجلس شورای ملی ولی یک مواد دیگری هم دارد که بنده خیلی عذر می خواهم از اینکه چند ماده از قانون اساسی را برای تذکر عرض رسانم و بعد برسم بمطلبی که می خواهم عرض آقایان برسانم (اصل) هم افراد مردم از حیث جان و مال و مسکنی و شرف محفوظ و مصون از هر نوع تعرض هستند و متعرض احدی نمیتوان شد مگر بحکم و ترتیبی که قوانین ملکیت معین متعاید اصل هم غیر از مواضع ارتکاب جنحه و جنایات و تصدیقات همه هیچ کس را فوراً نمیتوان دستگیر نمود مگر بحکم کتبی رئیس محکمه عدلیه بر طبق قانون و در آن صورت نیز باید تکمیل شده باشد و فراموش نشود و با هم تکرار می کنند که اگر بکمالیاتی یا یک قلم از جمع و خرج ملکیتی برخلاف رویه باشد همان اندازه که محل توجه مجلس شورای ملی است در مؤسسات وزارت خانیها و ادارات مربوطه هم محل توجه است و به همین جهت است که جداً نصب می کنند منتهی اینست که راه حلی برای او باید پیدا بکنند که همان کسی برای مجلس شورای ملی خواهد بود.

نظریه نظر قانونی بنا شود عمل شود مالیات تعدید هم در حال فعلیت مخالف قانون است و بایستی گرفته نشود اگر اینکه میخواهید فقط فقط از نقطه نظر قانون عمل کنید باید سکلیه عوارض که قانون معین نکرده انوشود یعنی مالیات تعدید و کلیه مالیاتی که از این قبیل است باید پیشهاد کرد پس چرا بنویسم راجع بنواقل ؟ چرا بنویسم راجع به عوارض باید بنویسم آلیه عوارض را که قانون معین نکرده است باید انوشود منتها نتایجی را هم که در عمل از او بروز می کند باید در نظر بگیریم زیرا آن وقت وضعیت ملکیت بهم خواهد خورد .

خوبی از ادارات ملکیت بحال بی ترتیبی افتاده و بالاخره بهم خواهد خورد اینها را در نظر باید گرفت البته بادر نظر گرفتن این نتایج اگر بخواهیم اینکار را بکنیم با یک متانت و تأملی باید کار کنیم و باید ببینیم این مالیات هائی که گرفته می شود چه میزان است چقدر از این مالیاتها چه مصرف می کنند چه اندازه ضرورت دارد و چه کار هائی می کنند بعد یک مغارجی اگر لازم است از میان برود اگر مغارجی لازم نیست و مالیاتیهای قانونی کافی نیست یک مالیاتی وضع کرد و آنرا تصویب کرد و گفت آن مالیات را بگیرند اما اگر بخواهیم بموجب قانون اساسی عمل کنیم و چون برخلاف قانون اساسی این مالیاتها گرفته میشود بخواهیم آنها را لغو کنیم من در اساس عمل تصور می کنم تولید اشکال بشود البته وجود آقای تدین هم تصدیق میفرمایند که یک مشکلاتی ممکن است از این جهت بروز کند و همه ماها هم تصدیق داریم و بخواهیم که بهره زودتر که ممکن است بطور کلی ترتیب صحیحی برای مالیاتها و همین مالیاتی که الان مطرح است بدهیم .

یعنی بلدیهای قانونی تشکیل شود انجمن های بلدی تعیین شود شهرهای مارا بهمان اندازه که استطاعت داریم بطور خوبی اداره کنند و اوضاعش مرتب اجرا پس اگر بخواهیم که از همین راه داخل شویم که فقط قانون بلدی را بموقع اجرا گذارده و مالیاتهایش را وصول کنیم برای این مقصود یک فرجه لازم است چون این مالیاتها را همان طوری که گفته شد چندین سال می گرفته اند در این مدت این پولها بیک مصرفی میرسیده است یکی از نمایندگان میفرموده اند داور اگر هم میخوردند اند باز یک مغارجی داشته است ملامین بود که اینها با کمال حرارت بآن حمله میکنند همین بلدی یک مغارجی دارد حالا بنده چون

ولیکن آن قسمتش را که باید اقدام کرد راجع بانجا هائی است که شهر نیست و بلدی ندارد ولی مخصوصاً بلدی شهر طهران که یک اقداماتی کرده و معلوم نیست ترتیب آن چه میشود همین صد و خورده ای دیوانه که جمع کرده اند معلوم نیست که باید بروند و این مساکن چه باید بکنند این است که اگر یک مدتی فرجه بدهند که در آن مدت بروند یک کار هائی بکنند و در کمیسیون مطالباتی عمل آید که با یک نظردقت اینکار بکنند بهتر است و بنده کاملاً موافق ولی باین شکلی که این مسئله آمده است بمجلس فوری تصویب شود این یک قدری تولید اشکال میکند اینست که بنده (و خبردارم بکنم دیگر از آقایان من جمله آقای سردار معظم پیشنهاد کرده ام) که این طرح بر گردد بکمیسیون و در آنجا مطالعه شود .

نیشود برای اینکه این پولها که گرفته میشود غالباً بصارف حقوقهای اشخاص میرسد ولی حالا برای اینکه جمع بین نظر هر دو دست آقایان بشود بنده اینطور پیشنهاد کردم والان هم تقدیم میکنم که سکلیه نوافلی که در قضایات و در راهها بطور غیر قانونی از مردم گرفته میشود این ها امروز ملتی بشود ولی راجع بلدی تهران از حالا تا یک ماه دیگر بمجلس شورای ملی بدولت مهلت بدهد که دولت لوایح قانونی را که لازم میدانند برای این کار بمجلس بدهد وقتی که از مجلس گذشت بموقع اجرا بگذارند این جمع بین نظر همه آقایان میشود و الا گمان نمیکنم که هیچ وقت مجلس شورای ملی قبول بکند و هیچ وقت مجلس شورای ملی قانونی وضع کند که در راهها از عابریین بدون جهت در صورتیکه از شهر عبور نکنند نواقل گرفته شود هیچ وقت گمان نمیکنم مجلس شورای ملی یک همچو قانونی وضع کند که در دلجان یا در اسد آباد یا در قلات ده از مردم نواقل گرفته شود این را امروز مجلس شورای ملی بدولت تذکر بدهد که اعلان بکنند در نقاطی که شهر نیست و در قضایات آن را بگیرند و (در شهرها) در شهرها هم اینجا یک قدری اشکال پیدا میکند بنده عقیده ام اینست که اینجا فید بکنند و بگویند (در شهرها) یک نظمه دارد بگیرند تا اشتباه نشود و الا آنوقت کازرون را هم شهر میگیرند و قومه را هم شهر میگیرند جای (بقول آقای سالار لشر) اسد آباد را هم شهر میگیرند جای دیگر را هم شهر می گیرند .

بعضی مطالب هست که قابل توجه است و آن اینست که اگر ما بخواهیم آنرا بغوریت برهم بزنیم بنیهم مشکلاتی ایجاد خواهد شد یا نخواهد شد ؟ این مسئله در نظر آقایان نمایندگان باید از همه بیشتر قابل توجه باشد برای اینکه اگر آقایان نمایندگان بخواهند بقانون بچسبند و متوجه بشکلات امر نباشند ممکن است از فشار و تضیقاتی که بدولت وارد میآورند مشکلات فوق العاده پیدا شود که بعد خودشان در حاش عاجز بمانند آقای تدین اسرار کردند که در فلان جا . . .

بعضی ایراداتی کردند که بنده ناچارم جوابش را بیک یکی عرض کنم (گفتند از فلان نقطه راه را سد میکنند و از عبور و مرور راهها جلو گیری میکنند و این برخلاف قانون است . در حالی که اهدا خلاف قانون نیست و ناچارند اگر بخواهند این مالیاتها را بگیرند یک اصول و ترتیبی دارد که باید رعایت آن اصول را بکنند بنابراین در آنجا که میخواهند بگیرند پیش آنها را باید البته چوبهم بکنند که هر کسی بخواهد برود باید مالیات بدهد .

بنابراین بنده معتقدم که اگر آقایان مقتضی بدانند (مثلاً راجع بیک عنوان دیگری یا نسبت بیک از صیغ عایدات که فردا در مجلس اظهار میشود) چه ضرر دارد آن کاری را که در آخر می خواهیم بکنیم اول بکنیم .

یعنی بیک کمیسیون مخصوص یا کمیسیونی که مربوط بانکار است مراجعه بشود که در آنجا مذاکره بعمل آمده و به بنیهم که طرز وصول این مالیاتها و مقدار عایدی آن در سال چه قدر است و میزانش نسبت ببودجه ملکیتی چه نوع است آنوقت تصدیمی که باید اتخاذ شود به عرض مجلس مقدس شورای ملی برسد .

نایب رئیس - اگر آقایان موافقت چند دقیقه تنفس داده شود . (جمعی از نمایندگان صحیح است) (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید) نایب رئیس - آقای عباد السلطنه موافقت بودید .

نایب رئیس - آقای داور (البته از نقطه نظر اصول و کلیات بیانی را که آقای تدین فرمودند تمام صحیح است ولیکن بنده همیشه معتقدم که باید اصول را تمیز از تقصیر در نظر

نظریه نظر قانونی بنا شود عمل شود مالیات تعدید هم در حال فعلیت مخالف قانون است و بایستی گرفته نشود اگر اینکه میخواهید فقط فقط از نقطه نظر قانون عمل کنید باید سکلیه عوارض که قانون معین نکرده انوشود یعنی مالیات تعدید و کلیه مالیاتی که از این قبیل است باید پیشهاد کرد پس چرا بنویسم راجع بنواقل ؟ چرا بنویسم راجع به عوارض باید بنویسم آلیه عوارض را که قانون معین نکرده است باید انوشود منتها نتایجی را هم که در عمل از او بروز می کند باید در نظر بگیریم زیرا آن وقت وضعیت ملکیت بهم خواهد خورد .

خوبی از ادارات ملکیت بحال بی ترتیبی افتاده و بالاخره بهم خواهد خورد اینها را در نظر باید گرفت البته بادر نظر گرفتن این نتایج اگر بخواهیم اینکار را بکنیم با یک متانت و تأملی باید کار کنیم و باید ببینیم این مالیات هائی که گرفته می شود چه میزان است چقدر از این مالیاتها چه مصرف می کنند چه اندازه ضرورت دارد و چه کار هائی می کنند بعد یک مغارجی اگر لازم است از میان برود اگر مغارجی لازم نیست و مالیاتیهای قانونی کافی نیست یک مالیاتی وضع کرد و آنرا تصویب کرد و گفت آن مالیات را بگیرند اما اگر بخواهیم بموجب قانون اساسی عمل کنیم و چون برخلاف قانون اساسی این مالیاتها گرفته میشود بخواهیم آنها را لغو کنیم من در اساس عمل تصور می کنم تولید اشکال بشود البته وجود آقای تدین هم تصدیق میفرمایند که یک مشکلاتی ممکن است از این جهت بروز کند و همه ماها هم تصدیق داریم و بخواهیم که بهره زودتر که ممکن است بطور کلی ترتیب صحیحی برای مالیاتها و همین مالیاتی که الان مطرح است بدهیم .

یعنی بلدیهای قانونی تشکیل شود انجمن های بلدی تعیین شود شهرهای مارا بهمان اندازه که استطاعت داریم بطور خوبی اداره کنند و اوضاعش مرتب اجرا پس اگر بخواهیم که از همین راه داخل شویم که فقط قانون بلدی را بموقع اجرا گذارده و مالیاتهایش را وصول کنیم برای این مقصود یک فرجه لازم است چون این مالیاتها را همان طوری که گفته شد چندین سال می گرفته اند در این مدت این پولها بیک مصرفی میرسیده است یکی از نمایندگان میفرموده اند داور اگر هم میخوردند اند باز یک مغارجی داشته است ملامین بود که اینها با کمال حرارت بآن حمله میکنند همین بلدی یک مغارجی دارد حالا بنده چون

ولیکن آن قسمتش را که باید اقدام کرد راجع بانجا هائی است که شهر نیست و بلدی ندارد ولی مخصوصاً بلدی شهر طهران که یک اقداماتی کرده و معلوم نیست ترتیب آن چه میشود همین صد و خورده ای دیوانه که جمع کرده اند معلوم نیست که باید بروند و این مساکن چه باید بکنند این است که اگر یک مدتی فرجه بدهند که در آن مدت بروند یک کار هائی بکنند و در کمیسیون مطالباتی عمل آید که با یک نظردقت اینکار بکنند بهتر است و بنده کاملاً موافق ولی باین شکلی که این مسئله آمده است بمجلس فوری تصویب شود این یک قدری تولید اشکال میکند اینست که بنده (و خبردارم بکنم دیگر از آقایان من جمله آقای سردار معظم پیشنهاد کرده ام) که این طرح بر گردد بکمیسیون و در آنجا مطالعه شود .

نیشود برای اینکه این پولها که گرفته میشود غالباً بصارف حقوقهای اشخاص میرسد ولی حالا برای اینکه جمع بین نظر هر دو دست آقایان بشود بنده اینطور پیشنهاد کردم والان هم تقدیم میکنم که سکلیه نوافلی که در قضایات و در راهها بطور غیر قانونی از مردم گرفته میشود این ها امروز ملتی بشود ولی راجع بلدی تهران از حالا تا یک ماه دیگر بمجلس شورای ملی بدولت مهلت بدهد که دولت لوایح قانونی را که لازم میدانند برای این کار بمجلس بدهد وقتی که از مجلس گذشت بموقع اجرا بگذارند این جمع بین نظر همه آقایان میشود و الا گمان نمیکنم که هیچ وقت مجلس شورای ملی قبول بکند و هیچ وقت مجلس شورای ملی قانونی وضع کند که در راهها از عابریین بدون جهت در صورتیکه از شهر عبور نکنند نواقل گرفته شود هیچ وقت گمان نمیکنم مجلس شورای ملی یک همچو قانونی وضع کند که در دلجان یا در اسد آباد یا در قلات ده از مردم نواقل گرفته شود این را امروز مجلس شورای ملی بدولت تذکر بدهد که اعلان بکنند در نقاطی که شهر نیست و در قضایات آن را بگیرند و (در شهرها) در شهرها هم اینجا یک قدری اشکال پیدا میکند بنده عقیده ام اینست که اینجا فید بکنند و بگویند (در شهرها) یک نظمه دارد بگیرند تا اشتباه نشود و الا آنوقت کازرون را هم شهر میگیرند و قومه را هم شهر میگیرند جای (بقول آقای سالار لشر) اسد آباد را هم شهر میگیرند جای دیگر را هم شهر می گیرند .

بعضی مطالب هست که قابل توجه است و آن اینست که اگر ما بخواهیم آنرا بغوریت برهم بزنیم بنیهم مشکلاتی ایجاد خواهد شد یا نخواهد شد ؟ این مسئله در نظر آقایان نمایندگان باید از همه بیشتر قابل توجه باشد برای اینکه اگر آقایان نمایندگان بخواهند بقانون بچسبند و متوجه بشکلات امر نباشند ممکن است از فشار و تضیقاتی که بدولت وارد میآورند مشکلات فوق العاده پیدا شود که بعد خودشان در حاش عاجز بمانند آقای تدین اسرار کردند که در فلان جا . . .

بعضی ایراداتی کردند که بنده ناچارم جوابش را بیک یکی عرض کنم (گفتند از فلان نقطه راه را سد میکنند و از عبور و مرور راهها جلو گیری میکنند و این برخلاف قانون است . در حالی که اهدا خلاف قانون نیست و ناچارند اگر بخواهند این مالیاتها را بگیرند یک اصول و ترتیبی دارد که باید رعایت آن اصول را بکنند بنابراین در آنجا که میخواهند بگیرند پیش آنها را باید البته چوبهم بکنند که هر کسی بخواهد برود باید مالیات بدهد .

بعضی مطالب هست که قابل توجه است و آن اینست که اگر ما بخواهیم آنرا بغوریت برهم بزنیم بنیهم مشکلاتی ایجاد خواهد شد یا نخواهد شد ؟ این مسئله در نظر آقایان نمایندگان باید از همه بیشتر قابل توجه باشد برای اینکه اگر آقایان نمایندگان بخواهند بقانون بچسبند و متوجه بشکلات امر نباشند ممکن است از فشار و تضیقاتی که بدولت وارد میآورند مشکلات فوق العاده پیدا شود که بعد خودشان در حاش عاجز بمانند آقای تدین اسرار کردند که در فلان جا . . .

بعضی ایراداتی کردند که بنده ناچارم جوابش را بیک یکی عرض کنم (گفتند از فلان نقطه راه را سد میکنند و از عبور و مرور راهها جلو گیری میکنند و این برخلاف قانون است . در حالی که اهدا خلاف قانون نیست و ناچارند اگر بخواهند این مالیاتها را بگیرند یک اصول و ترتیبی دارد که باید رعایت آن اصول را بکنند بنابراین در آنجا که میخواهند بگیرند پیش آنها را باید البته چوبهم بکنند که هر کسی بخواهد برود باید مالیات بدهد .

بعضی ایراداتی کردند که بنده ناچارم جوابش را بیک یکی عرض کنم (گفتند از فلان نقطه راه را سد میکنند و از عبور و مرور راهها جلو گیری میکنند و این برخلاف قانون است . در حالی که اهدا خلاف قانون نیست و ناچارند اگر بخواهند این مالیاتها را بگیرند یک اصول و ترتیبی دارد که باید رعایت آن اصول را بکنند بنابراین در آنجا که میخواهند بگیرند پیش آنها را باید البته چوبهم بکنند که هر کسی بخواهد برود باید مالیات بدهد .

بعضی ایراداتی کردند که بنده ناچارم جوابش را بیک یکی عرض کنم (گفتند از فلان نقطه راه را سد میکنند و از عبور و مرور راهها جلو گیری میکنند و این برخلاف قانون است . در حالی که اهدا خلاف قانون نیست و ناچارند اگر بخواهند این مالیاتها را بگیرند یک اصول و ترتیبی دارد که باید رعایت آن اصول را بکنند بنابراین در آنجا که میخواهند بگیرند پیش آنها را باید البته چوبهم بکنند که هر کسی بخواهد برود باید مالیات بدهد .

(جمعی دیگر - کافی نیست)
 نایب رئیس - مذاکرات کافی است ؟
 (جمعی گفتند کافی است و برخی اظهار نمودند کافی نیست)
 نایب رئیس - رای میگیریم بکفایت مذاکرات
 (پاره از نمایندگان - مذاکرات در چه چیز)
 نایب رئیس - در این مطلبی که مطرح بود . بعد از آن پیشنهادهایی که تقدیم شده است قرائت میشود . آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند .
 (عده قلیلی برخاستند)
 نایب رئیس - تصویب نشد . آقای سر - کسبکرزاده
 (اجازه)
 (بعضی از نمایندگان - آقا فرماند برای جلسه بعد
 عداد السلطنه - بنده پیشنهاد میکنم جلسه ختم شود
 نایب رئیس - هر کس پیشنهاد دارد بدهد .
 سردار معظم - بنده مخالفم با ختم جلسه .
 نایب رئیس - هنوز پیشنهاد نشده است آقای سر کشیک زاده حق لطق دارند
 عداد السلطنه - بنده پیشنهاد داده ام حضرت الدوله . پس پیشنهاد ختم جلسه را بخواهند بعد ایشان محرف بزنند .
 (پیشنهاد آقای عداد السلطنه بشرح ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم جلسه ختم شود
 (عداد السلطنه)
 (بعضی گفتند - صحیح است)
 سردار معظم - خوب است آقای سر - کشیک زاده صبر کنند این موضوع حل شود .
 سر کشیک زاده - (خطاب بنایب رئیس)
 اجازه بنده محفوظ است
 سردار معظم - بنده با این پیشنهاد مخالفم . اولاً در هر مطلبی نمیشود با بلند گفتن (مذاکرات کافی است) یا ما (موافقم) مطلب را حل شده و صحبت را کافی تصور کرد بر فرض يك دونفر مخالف باشند باید دلایل خودشان را بگویند
 عداد السلطنه - آقا اجازه بدهید بنده توضیح بدهم
 سردار معظم - بلی . آقا توضیحشان را بفرمایند مقدم است
 عداد السلطنه - همین دلیلی که آقای سردار فرمودند دلیل من بودنم خواستم که آقایان بدون اینکه مطالعه در اینکار بکنند رای ندهند من هم میخواستم آقایان در اطراف کفایت فکر بکنند آن وقت يك رای فهمیده بدهند

نایب رئیس - آقای سردار معظم (اجازه)
 سردار معظم - بنده تصور نمی کردم آقای عداد السلطنه در ضمن يك پیشنهاد که ملتی که باعث مخالفت من بود اسباب آن خواهد شد که تصور بکنند آقایان نمایندگان فهمیده رای بدهند در صورتیکه این مطلب بقدری سهل و ساده است که هیچ محتاج باین مقدار مذاکرات نبود .
 چرا بواسطه اختلاف در عقیده نمایندگان از انتقال از این جلسه بجلسه دیگر که شاید نیم ساعت بیشتر از ظهر نگذشته باشد باید این حرف زده شود . اما من که مخالف هستم با ختم جلسه برای این است که در ضمن مذاکرات خرقهائی زده شد که بهر قیمتی هست باید بعقیده من ولو به قیمت کرسنگی خودمان هم باشد يك قدری جلسه را ادامه داد و این حرفها را خاتمه بدهیم .
 در اینجا در مجلس گفته شد بلدی به برخلاف قانون است . حقاً این چه حرفی است وقتی که
 بعضی از نمایندگان - (بطور همه آقا خارج از موضوع است)
 نایب رئیس - آقا مذاکره راجع بختم جلسه است .
 سردار معظم - چشم آقا اجازه بفرمائید همچنین راجع به عوارض که برخلاف قانون گرفته میشود يك سلسله اظهارات شد و بعقیده بنده نمیشود این مطالب را ختمی گذاشت و نظر باینکه نیم ساعت از ظهر گذشته است .
 سلطان العلماء - فقط بیست دقیقه گذشته است .
 سردار معظم باید ادامه به مذاکرات داد و تکلیف این مطلب را باید معین کرد و توافقی که تکلیف این مطلب معین نشده بنده عقیده بختم جلسه ندارم .
 منتهی اگر آقایان عقیده دارند که جلسه الان ختم بشود بنده پیشنهاد میکنم بهمان ترتیبی که برای اعتبارنامه آقای شیخ رئیس پیشنهاد شد برای این مطلب هم رفتار شود یعنی چهار ساعت تنفس بدهند و بعد جلسه بشود الا معنی ندارد .
 ما دو ساعت بظهر مانده جلسه می . کنیم و عرض مصرها که دامنه اش هم زیاده است صبح ها جلسه نمیکنیم جلسه چهار ساعت به ظهر را دو ساعت بظهر تشکیل میدهیم یکساعت یکساعت و نیم کار میکنیم بعد از آن تنفس میشود بالاخره نزدیک ظهر وارد مجلس میشویم توپ ظهر در میروند باید مجلس را ختم کنیم .
 در این مجلس باید برای يك همچو مسائل مهم که مطرح است تا يك ساعت بعد از ظهر نشست و مسئله را ختم کرد نمی . خواهید چهار ساعت تنفس بدهید و عصر جلسه را تشکیل بکنید و مذاکره را

آقایان ادامه بدهند .
 نایب رئیس - آقای تدین موافقت با پیشنهاد؟
 تدین - بنده مخالفم
 نایب رئیس - آقای دستغیب - ظاهر مطلب همانطور که آقای سردار معظم فرمودند بنظر خیالی ساده میآید ولیکن اینطور نیست باین سادگی که آقای سردار معظم فرمودند و باین بی اهمیتی نیست (سردار معظم - بنده نگفتم بی اهمیت است) بایستی يك قدری مطالعه کرد در اطرافش و نقطه این جلسه ببقیه به جلسه بعد گمان نکنم هیچ انتلاهی در حواله امکانی پیدا شود که مطلب بیفتد به جلسه بعد و بگذردی اعمال نظر و مطالعه و تبدیل آراء بشود و بعد تصویب گرفته شود اما اینکه فرمودند من بادم می آید در همان جلسه که فرمودند قضیه اعتبارنامه شاهزاده شیخ رئیس مطرح بود همین مذاکرات پیش آمد آخر رسیده کار مجلس بجائی که ناچار مجلس پیشنهاد تنفس داد چهار ساعت - چرا ؟ بواسطه خاطر اینکه دو ساعت از ظهر میگذرد همه آقایان موافق می شوند يك مرتبه با ختم جلسه می بینند ختم جلسه در شده آنوقت پیشنهاد تنفس میدهند تنفس هم چهار ساعت که هیچ سابقه ندارد میشود . وقتی که برگشته در جلسه شنیدند این جزء همان جلسه است یا جلسه علیحده آنوقت اداره مباشرت ناچار میشود که برای خاطر جرائم از هیئت رئیسه سؤال کند که این نیمه جلسه صحیح است یا اینکه جلسه علیحده است . این مشکلات را خود مجلس برای خودش تهیه میکنند در صورتیکه مامی بینیم هشت نه ساعت علاوه می شود و این هشت نه ساعت یادآورده ساعت آنقدر اهمیت ندارد که جلسه بماند برای شنبه یا یکشنبه فاصله جمعه است و شنبه آقایان هم در اطراف این قضیه برای مشکلاتی که ممکن است در این مسئله مبادا دچار بشود يك مطالعاتی بکنند . هر قضیه در عالم با مطالعه بهتر است که رای بدهند تا بدون مطالعه این است بنده پیشنهاد میکنم جلسه ختم شود و صبح یکشنبه تشکیل شود .
 (جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است)
 نایب رئیس - آقای تدین .
 تدین - يك دلیلی آقایان اقامه میکنند و آن عبارت از این است که در اطراف این موضوع فکر بشود تا يك رای جامع الاطرافی داده شود . بنده این دلیل را قبول ندارم برای اینکه دوازده روز قبل این پیشنهاد شد ارجاع بشعب هم شد در هر یکی از شعب مدنی در آن باب بحث شد و تمام آقایانی که در شعب بودند از زمینه مستحضرند مگر آنکه بعضی آقایان نبودند بنا بر این مانیاید قابل شوم که چند جلسه دیگر عقیبیفتند برای اینکه میخواهیم فکر کنیم . اینطور نیست این موضوع فکر ندارد مستلج برای

هم نیست . این مسئله مثل این میباشد که ما بیائیم رای بدهیم که آیا الان روز است یا شب است آنوقت يك کسی بیاید مخالف بشود که خیر الان روز نیست و شبست بدلیل اینکه اینجا تاریک تر از بیرون است و باید برویم بیرون ببینیم آفتاب بلند شده است یا نشده است ابر امك جلوش را نیست مسئله مسلم است که خلاف قانون را نباید هیچکس مرتکب بشود قانون مالیات نواقیل که از مجلس گذشته است کاملاً بر اثر خود باقی است و باید بموقع اجرا گذاشته شود و آنچه اضافه بر قانون نواقیل از مردم میگیرند نباید بگیرند آنوقت يك خرقهائی بزنند که این مالیات چه چیز است دارالمجانین بهم خواهد خورد . این خرقه یعنی چه ؟ بنده عرض میکنم این تعصبات فوق العاده خودش دارالمجانین ایجاد میکند (بعضی از نمایندگان - صحیح است) این تعصبات فوق العاده و این فشار ها خودش کدام درست میکند برای مملکت (صحیح است) آقایان باید بدانند که متشاه مر انقلاب بزرگی که در دنیا شده است تحولات عظیم بوده است بنا بر این بنده نمی دانم که آقایان میخواهند چه فکر بکنند هر پیشنهادی که در این موضوع بکنیم مستلزم اینست که ضمناً در طی يك مجاری قانونی تصدیق بکنند يك خلاف قانون را این رای نمی خواهد تذکرست باید بدولت نوشته شود .
 مالیات قانون بلدی که از مجلس گذشته است در آنجهائی که مشمول این قانونست باید اجرا شود اضافات و زاید را هم از مردم نگیرند .
 میگویند لازم نیست ؟ انجمن بلدی درست بکنند .
 دولت حق ندارد در امور شهرداری بکنند مردم خودشان باید امور بلدی را اداره بکنند مثل يك خانواده که امور خانوادگی خود را باید اداره کند اشخاص خارجی نباید مداخله بکنند .
 انجمن بلدی درست بشود و از مجاری قانونی خودش کار بگذرد ما هم باید تصدیق کنیم و این دیگر بحث ندارد بنده اصراری ندارم وظیفه ام این بود تذکر بدهم با آقایان و در عین اینکه این قضیه را آقایان هم تصدیق می کنند ختم جلسه باز بسته است برای اکثریت . رای دادن با اکثریت اما را حل ندارد .
 این هیچ فرق ندارد با اینکه بکنیم بروند سر راهها و کردها بنشینند و از مردم پول بگیرند .
 آنوقت دارالمجانین از میان خواهد رفت نه دارالمجانین از میان نخواهد رفت همان مالیات قانونی که از مردم گرفته می شود کافی است اگر هم کفایت انجمن بلدی باید پیشنهاد کند بنده و آقایان من رای

خواهیم داد .
 بنده دیگر مرضی نخواهم کرد ما از این رها خیلی داشته ایم هر قضیه را که خواهیم بزودی نتیجه گرفته نشود آنرا میدانیم بکسیون جاهلین .
 (جمعی گفتند مذاکرات کافی است)
 نایب رئیس - رای میگیریم در پیشنهاد ختم جلسه . آقایانیکه موافق هستند قیام فرمایند .
 (جمعی قیام نمودند)
 نایب رئیس - تصویب شد يك پیشنهادی آقای سردار معظم کرده اند
 نمایندگان بطور همه آقا موضوع ندارد گذشت .
 نایب رئیس - پیشنهاد راجع به تعیین جلسه بعد است
 (شرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که جلسه عصری منعقد شود .
 (همه باین نمایندگان)
 سردار معظم - آقای بگریه
 سردار فاخر - بنده مخالفم .
 نایب رئیس - بفرمائید
 سردار فاخر - این موضوع لایحه ولو اینکه دوازدهم بماند آنقدر مهم نیست که ما بخواهیم يك جلسه فوق العاده منعقد بکنیم برای اینکه يك مسائل مهم دیگری هست و يك کمیسیونهایی هست که واجب است مثل کمیسیون بودجه که عصر خواهد بود و يك مسائل مهمی است که در آنجا باید ختم شود من گمان میکنم که صبح یکشنبه آقایان بیایند و این موضوع را حل کنند بعلاوه اختلاف نظری بین آقایان تولید شده است که این جلسه ختم نشود بهتر است تا اینکه جلسه عصر بشود
 نایب رئیس - برای تذکر عرض می کنم که روز يك شنبه مصادف به وفاتست
 بعضی از نمایندگان (باهمه) - آقا مولود است .
 نایب رئیس - آقای سردار معظم (اجازه)
 سردار معظم - بنده اگر چه میدانم پیشنهاد بنده چون تقاضای جلسه فوق العاده و يك کار فوق العاده است رد خواهد شد قیلاً هم میدانم معذرت و وظیفه خود را این میدانم که بگویم .
 آقای سردار فاخر میگویند مطلب لوریست و اهمیت ندارد و کمیسیون بودجه اهمیتش بیشتر است بنده نهایت تأسف را دارم که با ایشان موافق نیستم و به همین ملاحظه است که من اهمیت و فوریت این مطلب را بر تعیین کردن سی و شش تومان حقوق از برای فلان نبات وزارت داخله یا خارج مقدم میدانم و میگویم جلسه کمیسیون بودجه باید موقوف شود و با امروز منعقد نشود .

علی الخصوص که یکشنبه هم تعطیل داریم و جلسه میماند برای روز سه شنبه ولی بنده با اینکه میدانم پیشنهاد من ممکن است رد شود چون باین مذاکرات امروز مجلس متعقد نیست و برای مملکت از نقطه نظرهایی مضر میدانم اینست که پیشنهاد کردم همین امروز تکلیف این مسئله معین شود
 نایب رئیس - رای میگیریم بپیشنهاد آقای سردار معظم آقایانیکه موافقت قیام فرمایند .
 (عده قلیلی قیام نمودند)
 نایب رئیس - ر شد . پیشنهاد دیگری رسیده است قرائت میشود
 (شرح ذیل خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم صبح شنبه جلسه تشکیل شود .
 سردار فاخر .
 سردار فاخر - چون مذاکره شد که روز یکشنبه مصادف با وفاتست . . .
 نمایندگان بطور همه - آقا عید است .
 سردار فاخر - آنجا آقای نایب رئیس اینطور فرمودند . . .
 دستغیب - شما خودتان بهتر باید بدانید .
 سردار فاخر - چون در این قسم امروز آقای دستغیب بیشتر تخصص دارند دستغیب - این وظیفه هر شنبه است .
 سردار فاخر - خیلی خوب . چون مصادف با عید است و مجلس تعطیل است بنده پیشنهاد میکنم که حالا که جلسه ختم میشود این مسئله اینقدر عقب نیفتد بنا بر این ممکن است صبح شنبه جلسه بشود و آقایان هم گمان میکنم موافق باشند
 نایب رئیس - رای میگیریم بپیشنهاد آقای سردار فاخر آقایانیکه تصویب می فرمایند قیام نمایند
 (عده قلیلی برخاستند)
 نایب رئیس - تصویب نشد جلسه آتیبه روز سه شنبه خواهد بود چهار ساعت بظهر دستور اولاً تعلیف بعد مذاکره در این پیشنهاد و سایر مطالبی که بشعب رجوع شده است
 (جلسه سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملک
 جلسه ۲۸
 صورت مشروح مجلس یوم سه شنبه بیست و هشتم برج جوزا ۱۳۰۴ مطابق ۱۳ ذیحجه سنه ۱۳۴۲
 مجلس سه ساعت قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید .
 صورت مجلس یوم پنجشنبه ۲۳ جوزا را آقای آقا میرزا شهاب الدین قرائت نمودند .